

Vztah veganství a kultury

Zvolila jsem si problematiku vztahu veganství a kultury z důvodu mého zájmu o tato témata. Výzkumy, které se zabývaly vztahem veganství a kultury jsou uvedeny například v článku Matthew B. Ruby (2012), přičemž je uvedeno, že existují rozdíly v tom, jak se veganství projevuje napříč různými kulturami. Další výzkum přinesl zjištění, že eticky motivovaní vegani zažívají konflikty s ohledem na různé kultury, a to především v situacích, kdy jsou vystaveni nátlaku z okolí, což se vzhledem k veganství jakožto minoritnímu životnímu stylu děje často (Rosenfeld & Burrow, 2017).

Dalším zajímavým výzkumem bylo bádání, jež se týkalo rozdílů v důvodech (racionálních) pro konzumaci masa u veganů a neveganů a výzkumníci došli k tomu, že se tyto racionální důvody lišily v souvislosti na konkrétní kultuře (Piazza et al., 2015). Výzkum Sagari a kol. (2019) se zabýval vlivem kultury a etickou motivací spotřebitelů při výběru potravin, včetně rostlinné (plant based) stravy. Ukázalo se, že výběr rostlinné stravy může být motivován právě kulturními a zmíněnými etickými důvody, náboženskými přesvědčeními a ekologickými zájmy.

Další související výzkumy se zabývaly například motivací pro veganství a vegetariánství a jak se tyto motivace taktéž liší mezi různými kulturami (Fox & Ward, 2008), kulturními faktory ovlivňujícími stravovací návyky mezi hispánskými populacemi, a to včetně vegetariánství a veganství (Sagari et al., 2018) nebo tím, jak se mezi různými kulturami liší problematika udržitelnosti a konzumerismus masa a mléčných výrobků (Stoll-Kleemann & O'Riordan, 2015).

Vztah dané kultury a veganství může být tedy ovlivněn mnoha různými faktory, například historií, geografickými a ekonomickými podmínkami, náboženstvím, tradicí, etnickou příslušností, vzděláním a dalšími.

Mým cílem je zkoumat vztah kultury a veganství. Konkrétně budeme zkoumat, zda kultura má vliv na průměrný denní příjem bílkovin, vlákniny a vitamínu B12, počet veganských restaurací v hlavním městě a index štěstí.

Závisle proměnné (dependent variables):

- **Průměrný denní příjem bílkovin (g)**
- **Průměrný denní příjem vlákniny (g)**
- **Průměrný denní příjem vitamínu B12 (mcg)**
- **Počet veganských restaurací v hlavním městě**
- **Index štěstí**

Regresor (independent variable):

- **Kultura**

Náhodná data tedy zahrnují průměrné denní příjmy bílkovin, vlákniny a vitamínu B12 v gramech nebo mikrogramech v závislosti na kultuře. Také data zahrnují počet veganských restaurací v hlavních městech a index štěstí. Využijeme MANOVA. MANOVA jakožto mnohorozměrná analýza rozptylu se využívá k testování hypotéz o rozdílech mezi skupinami v několika závislých proměnných. MANOVA spočívá v testování nulové hypotézy, tedy že neexistují rozdíly mezi skupinami v každé ze závislých proměnných.

Tabulka č.1

	Df	Residuals	Pillaiův test	Approx F
Kultura	8	41	0,67072	4,1536

Výsledek nám tedy říká, že celkově existují statisticky významné rozdíly mezi skupinami v kombinaci všech závislých proměnných – viz **Phillaiův test = 0,67072, testová statistika $F(8, 41) = 4,1536$, $p < 0,001$** . V tomto případě je p-hodnota velmi nízká, tudíž můžeme zamítnout nulovou hypotézu a tvrdit, že existují statisticky významné rozdíly mezi kulturami a všemi závislými proměnnými, které se týkají veganského životního stylu.

Literatura:

Fox, N., & Ward, K. (2008). Health, ethics and environment: A qualitative study of vegetarian motivations. *Appetite*, 50(2-3), 422-429.

Piazza, J., Ruby, M. B., Loughnan, S., Luong, M., Kulik, J., & Watkins, H. M. (2015). Rationalizing meat consumption. *Appetite*, 91, 114-128.

Rosenfeld, D. L., & Burrow, A. L. (2017). The intersection of culture and veganism: An exploration of the cultural conflict experienced by ethically motivated vegans. *Appetite*, 114, 168-175.

Ruby, M. B. (2012). Vegetarianism and veganism: A review of the literature. *International Journal of Eating Disorders*, 45(6), 583-592.

Sogari, G., Velez-Argumedo, C., & Mora, C. (2019). The role of culture, ethics, and spirituality in current food movements: A review of purchasing motivations for organic and non-GMO foods. *Sustainability*, 11(7), 1879.

Sogari, G., Velez-Argumedo, C., & Mora, C. (2018). Culture and food: A systematic review of factors influencing food habits and culture among Hispanics. *Journal of Community Health*, 43(5), 904-913.

Stoll-Kleeman, S., & O'Riordan, T. (2015). The sustainability challenges of our meat and dairy diets. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, 57(3), 16-25.